

Buttler

Mr. Marcel van Wessel

Zijn halflange haren liet hij afknippen, hij stalde zijn Harley in de garage en vulde zijn vrolijke garderobe aan met grijze pakken en hagelwitte overhemden. En in plaats van de lakens uit te delen op 'zijn' Collse Hoeve in Nuenen, maakte hij ze op in Kasteel Oost in Valkenburg. Als enige Nederlander aan de prestigieuze Butler Academy slaagde hij glorieus. „Ik ben gelukkig. Ik ben een ander mens.”

TEKST: MONIQUE VAN EMPEL
FOTO'S: JEROEN BROEKMANS

Uit je auto begeleid worden, is al sjiek. Maar als er daarna ook nog eens dertien mannen in lange slippassen de kasteeldeur voor je open houden, je jas aannemen, je vervolgens naar de theesalon begeleiden en daar je stoel aanschuiven om te wachten op nadere orders, is de toon wel gezet. Hoe moeilijk kan het zijn om hier aan te wennen? Er klinkt een belletje en in no-time komt een sliert butlers voorbij, met als laatste in de rij – want grootste – Marcel van Wessel.

„I am from The Netherlands and I'm 49 years old”, zegt Marcel, nadat alle andere studenten zichzelf al hebben voorgesteld in de line-up. Ze zijn tussen de 22 en 62 jaar oud en komen uit België, Oostenrijk, Frankrijk, de VS, Canada, Duitsland, Italië, Zwitserland en Jordanië (zelfs van het Koninklijk Huis aldaar), om hier in Nederland in acht weken klaargestoomd te worden tot butler. Niet als

leuk kunstje, maar als levenswijze.

Tafelcultuur

Marcel van Wessel is al 14 jaar bedrijfsleider bij hotel-restaurant De Collse Hoeve in

Nuenen. „Ik word bijna vijftig en dan begin je toch na te denken over wat je verder nog met je leven gaat doen. Ik wilde meer leren over discipline, etiquette, tafelcultuur en het bieden van service. In eerste instantie om in praktijk te

brengen bij de Collse Hoeve. Maar butler is een vak dat je makkelijk tot je zeventigste kunt blijven doen. Het lijkt me geweldig om na de Collse Hoeve voor een leuke familie te gaan werken. En alles te organiseren; zakenreizen, vakanties, feesten. Als butler, alias personal assistant, alias executive manager van het huishouden. En als het moet ook als nanny, chauffeur, tuinman of kok.”

Kasteelheer en werkgever van de dertien but-

lers in spe is Robert Wennekes, oprichter van de The International Butler Academy. Hij heeft bijna dertig jaar ervaring in het butlervak op hoog niveau. „Ik speel met heel veel plezier mijn rol in dit huishouden als excentrieke en veeleisende werkgever. De studenten zijn mijn butlers en ik geef ze voortdurend opdrachten. Daarnaast hebben ze lessen van verschillende docenten met vakken als strijken, bedden opmaken, zilver poetsen, etiquette en protocol-

len, koffers inpakken, koken, beveiliging en interview- en presentatietechnieken. Vooral de onverwachte leermomenten zijn leuk. Dan loop ik bijvoorbeeld met een hele foute stropdas om of met m'n gulp wijd open. En dan maar afwachten hoe lang ze me zo laten rondlopen.”

Als gedrilde soldaten

Op Wennekes' vraag wat de essentie is van het butlervak, antwoorden de studenten, als gedrilde soldaten, in koor:

„Sir, butlerservice is technical skills, energy, passion and commitment”.

Amen. Volgens Marcel van Wessel is de belangrijkste kwaliteit van een goede butler de gave om de ander op de eerste plaats te zetten. „Nooit jezelf. Alles wat je voorstelt of besluit moet gebaseerd zijn op het welzijn en succes van je werkgever. Daarvoor moet je flexibel zijn, eerlijk, discreet en loyaal, intelligent en vooral heel hard werken. Je hoeft niet alles zelf te doen, maar je moet wel regelen dat alles gedaan wordt.”

Eigen leven verboden

Marcel van Wessel heeft 13.750 euro neergegeld voor zijn opleiding tot butler. Volgens Wennekes „absoluut niet veel”. „Dat is lesgeld, maar wel áll-inclusive. Zo krijgen onze studenten les van zeer gerenommeerde docenten, een op maat gemaakt butleruniform, genieten ze uitstekende kost en inwoning én zijn alle fieldtrips zoals naar Veuve Clicquot in Frankrijk en het Conrad Hotel in Brussel inbegrepen. Maar bovenal is het een investering in je toekomst.”

Wat verdient 'een James' eigenlijk? In Nederland werken zo'n vierhonderd butlers die gemiddeld vijftig tot honderdduizend euro per jaar verdienen, weet Wennekes. Internationaal ligt het al snel veel hoger. „Ik ken zelfs butlers die een miljoen of meer verdienen. Die moeten dan wel een contract tekenen dat ze 24/7 paraat staan en geen eigen leven leiden. Extreem, maar ze zijn er wel degelijk.”

Nouveau Riche

Niet eerder waren er zoveel miljonairs en miljardairs. Bijna alle alumni van The International Butler Academy vinden dan ook snel een gepaste baan: in Koninklijke huishoudens, hotels, ambassades, cruiseschepen, privé-jachten en natuurlijk bij de Nouveau Riche wereldwijd. Hier geen grijze James die 's avonds de krant brengt, met sloffen en

KASTEEL OOST

Sinds dit jaar is The International Butler Academy gevestigd in Kasteel Oost in Valkenburg. Het gebouw uit 1340 is in 1996 volledig gerenoveerd en van alle moderne gemakken voorzien. Overal is echter de grandeur van het verleden voelbaar. Kristallen kroonluchters, decoratieve schouwen, imposante olieverfschilderijen, rijk geornamenteerde plafonds, ingelegd parket en marmeren vloeren en antieke stijlmeubelen; wát een pracht en praal. Zelfs de kat heeft een eigen paleisje..

een fijne Malt, maar een moderne lifestyle manager. Marcel van Wessel: „Een butler is het hoofd van een huishouden, verantwoordelijk voor al het reilen en zeilen, alsook het overige personeel. Afhankelijk van de grootte van het huishouden, doe je een en ander zelf of delegeer je taken. Natuurlijk ben je op de hoogte van de etiquette, heb je verstand van eten en wijnen en kun je snel een tafel indekken, maar een moderne butler is vooral de dirigent van een modern huishouden op managementniveau én veelal ook persoonlijke assistent van zijn werkgever.”

Peoples-manager

Uiteraard zijn er grenzen aan die dienstbaarheid. „Wederzijds respect en vertrouwen is een must”, vindt Marcel. „Zo zou ik bijvoorbeeld nooit voor iemand als Kadhafi willen werken. Ook een huishouden met honderden personeelsleden is niets voor mij. Ik ben een peoples-manager; ik werk graag voor en met mensen, maar wel op een persoonlijke manier. En niet 24/7. Natuurlijk bouw je een bepaalde band op met de familie waar je voor werkt, maar het is geen familie. Die grens mag je nooit over. Anders krijg je er alleen maar meer werk bij. Laat ik merken dat ik de hond leuk vind, dan kan ik er later zes keer per dag mee aan de wandel. Not! Daarbij ben ik zelf ook erg gehecht aan mijn privacy.”

Collse Hoeve

„De opleiding heeft me veranderd, verbeterd in veel opzichten. En dan bedoel ik zowel vakmatig als persoonlijk. Door wat ik geleerd heb over bijvoorbeeld tafelschikking en verschillende serveertechnieken, zal ik hier voor de Collse Hoeve zeker een extra invulling aan kunnen geven. Ook denk ik dat ik de

jongens hier nog meer discipline bij kan brengen. Ik vind het fijn dat ik dat nu in me heb. Nog steeds besteed ik elke dag twee tot drie minuten aan het poetsen van mijn schoenen. En daar ben ik trots op, voor mezelf en voor

mijn baas. Het zijn dit soort kleine, verfijnde dingen die het leven de moeite waard maken. Zonder nou direct de vlag uit te hangen, kan ik zeggen dat ik trots ben op de Collse Hoeve. Ik ben trots op mezelf.”

Dagboek van Marcel van Wessel, butler in wording

16 januari 2011

'Zo m'n koffers pakken, want moet me stipt om 18.00 uur melden op Kasteel Oost, en geen minuut eerder of later werd mij verzocht. We zijn deze cursus met 13 personen en starten met een gezamenlijk diner. Ik moet zo goed en zo snel mogelijk ieders namen leren onthouden.'

26 januari 2011

'De dagen zijn omgevlogen. Ik heb geleerd om schoenen te poetsen. Wat nogal een klus is als je het goed wilt doen. Ook het strijken van een blouse is een kunst apart. We oefenen ook veel op ons voorkomen en leren hoe we ons moeten presenteren in het openbaar. De druk is erg hoog en iedereen is zeer fanatiek. Ik heb opnieuw moeten leren eten volgens de etiquette. Af en toe is het niet leuk meer, je bent er constant mee bezig.'

27 januari 2011

'Vandaag voor het eerst mijn butlerpak aan. Staat wel goed. We hebben er ook een mooi zakhorloge bij gekregen. Diverse vormen van uitserveren geleerd en onze eerste tafel opgedekt: voor 16 personen. Daar doen we maar liefst twee uur over!'

6 februari 2011

'Al 3 weken verstreken, de vermoeidheid begint een rol te spelen, maar gelukkig zitten er een paar grappenmakers bij, die de strakke sfeer af en toe doorbreken.' 'Gisteren moesten we weer een tafel voorbereiden en uitserveren via Silver Service (uitserveren vanaf een schaal). Dit ging niet goed. De principals waren echt niet blij en we hebben er onze vrije dag mee verspeeld.'

18 februari 2011

'De emoties van de medestudenten veranderen dagelijks. De spanningen lopen soms behoorlijk op. We krijgen steeds minder tijd voor voorbereiden, het moment van opbouwen en de uiteindelijke afwerking. Ik ga nu oefenen met het vouwen van servetten. We moeten 10 soorten kennen, dus dat wordt een leuke avond.. Zucht.'

28 februari 2011

'Vandaag een bezoek aan Solid-Air op Eindhoven Airport, dat privévliegtuigen over de hele wereld verhuurt. Je hoeft maar te bellen of te mailen en zij kunnen in Europa binnen twee

uur een vlucht regelen, het vervoer naar het vliegveld en ter plekke zal het vertrek niet langer duren dan 10 minuten. Alles houdt het bedrijf bij: waar de klant graag zit, welke krant hij leest, hoe hij zijn koffie drinkt, van wat voor muziek hij houdt, wat voor eten, ga zo maar door.'

4 maart 2011

'Als Head-Butler heb ik nu vier dagen de controle over de groep. Leuk! We zijn vanochtend om 07.00 uur vertrokken voor een bezoek aan het 3 sterren restaurant de Librije in Zwolle. Een schitterend bedrijf, met twee butlers in dienst die hier zijn opgeleid. De Librije is een van de twee hotels in Nederland met butlerservice, en straks misschien de Collse Hoeve ook.' 'Nog een weekje en ik begin langzaam af te tellen.'

12 maart 2011

'Weer thuis! De laatste dagen waren zwaar en lang. We hebben heel veel testen gehad. Een tafel voor 6 personen indekken inclusief tafelschikking in 10 minuten, jezelf bij formele gelegenheden omkleden van pak naar butleruniform in 5 minuten, overhemden strijken in 6 minuten. Steeds kregen we weer een minuut korter de tijd. Maar het is me allemaal gelukt: ik ben geslaagd! Na twee maanden in een totaal ander rolpatroon te hebben geleefd – waar ik me zelfs prettig in begon te vinden – heb ik toch een apart gevoel over me. Ik ben veranderd. Ik heb ontzettend veel kennis opgedaan, ben heel klein gemaakt, en weer opgebouwd.'

Butler Mr. M. van Wessel. Ja, een ander mens. Een gelukkig mens! 🎩